

Dosar nr. 2ra-1547/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. I. Păduraru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, A. Danilov, I. Cimpoi)

Î N C H E I E R E

22 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Iurie Orbu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Orbu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu cu privire la încasarea din bugetul de stat, a prejudiciului în mărime de 20000 euro, cauzat, prin încălcarea dreptului la executarea, în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției al RM și executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu, s-a admis apelul declarat de Iurie Orbu, s-a modificat hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin majorarea prejudiciului, încasat în beneficiul lui Iurie Orbu, de la suma de 300 euro, până la suma de 1000 euro, convertiți în valută națională, conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, în rest hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a menținut,

c o n s t a t ă :

La 12 aprilie 2017, Iurie Orbu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu cu privire la încasarea din bugetul de stat a prejudiciului în mărime de 20000 euro, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea, în termen rezonabil a hotărârii din 09 martie 2004 a Judecătoriei Soroca nr. 2-477/04.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Iurie Orbu a indicat că, la data de 09 octombrie 2006, Larisa Bondarenco, fosta sa soacră, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, Grigore Șerepitca și OCT Soroca, prin care a solicitat înregistrarea dreptului de

proprietate, asupra terenului, transmiterea în natură a cotelor de teren, încasarea prejudiciului material și moral.

La data de 16 iunie 2008, Larisa Bondarencu a întocmit testamentul, prin care i-a testat lui Iurie Orbu, cotele echivalente de teren în litigiu, din extravilanul Primăriei comunei Căinari Vechi, conturul nr. 1200.

Astfel, reclamantul Iurie Orbu a indicat că, la data de 24 iunie 2012, Larisa Bondarencu, a decedat, iar în aceeași zi, a depus declarație despre acceptarea succesorală a averii succesorală, și anume a cotelor echivalente de teren, la notarul Radu Boldescu, care a autentificat testamentul.

De asemenea, reclamantul Iurie Orbu a menționat că, la 09 ianuarie 2013, notarul Radu Boldescu i-a eliberat certificat de calitate de moștenitor testamentar asupra imobilului menționat, fiind deschis dosar succesoral nr. 413920/2012. La data de 04 aprilie 2013, Curtea de Apel Bălți a emis o încheiere, prin care a admis succesiunea în drepturile procedurale a reclamantei Larisa Bondarencu, de către Iurie Orbu, conform art. 70 din Codul de procedură civilă, în consecință, în calitate de succesori al reclamantei Larisa Bondarencu, a înaintat o cerere de concretizare a cerințelor din acțiune.

Totodată, reclamantul Iurie Orbu a menționat că, prin hotărârea din 09 martie 2004 a judecătorei Soroca, Primăria comunei Căinari Vechii, raionul Soroca a fost obligată, să elibereze titlul de proprietate, asupra cotelor de teren vizate și să nu creeze obstacole în folosirea terenului. Hotărârea menționată, a fost pusă în executare la data de 13 aprilie 2004, iar primarului comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, Sergiu Rîmiș, i s-a acordat un termen pentru executarea hotărârii. La fel, a menționat că, persoanele, care arendau terenurile vizate în litigiu, Grigore Șerepetco și C. Scutari, au fost avertizați despre interdicția de prelucrare în continuare a terenurilor.

De asemenea, reclamantul Iurie Orbu a indicat că, în toamna anului 2004, inginerul cadastral al primăriei comunei Căinari Vechi, Sergiu Mîndrie, împreună cu măsurătorul OCT Soroca, N. Zacrevschii, s-au deplasat la fața locului și i-au atribuit în natură sectorul de teren cu S=3 ha, în conturul 1200, Larisei Bondarencu. La data de 23 decembrie 2005, Primăria comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, a vândut lui Grigore Șerepitco, terenul arabil, cu suprafața de 3 ha, în conturul 1200 din extravilanul comunei Căinari Vechi, atribuit Larisei Bondarencu.

Astfel, reclamantul Iurie Orbu a considerat că, prin acțiunile ilegale ale Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, Larisei Bondarencu, i-a fost încălcat dreptul de proprietate, pe parcursul mai multor ani, nu a putut recolta produse agricole, suportând prejudiciu material, ce constă din venitul ratat și prejudiciul moral. Prin urmare, Larisa Bondarencu, în cererea de chemare în judecată depusă împotriva Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, Grigore Șerepitca și OCT Soroca, a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra a 2 cote de teren echivalent, cu suprafața de 3,4 ha, în extravilanul comunei Căinari Vechi, inclusiv 3 ha, în conturul nr. 1200, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului agricol nr. 5700 din 23 decembrie 2005, încheiat între Primăria comunei Căinari Vechi, raionul Soroca și Grigore Șerepitco, restituirea cheltuielilor, pentru prelucrarea terenului în toamna anului 2004 și primăvara anului 2005, în sumă de 1900 lei, recuperarea prejudiciului material, în sumă de 120340 lei și prejudiciului moral, în sumă 40000 lei, din contul Primăriei

comunei Căinari Vechi, raionul Soroca. La fel, reclamantul Iurie Orbu a indicat că, la 25 februarie 2010, Larisa Bondarenco a depus o cerere suplimentară, la cererea de chemare în judecată, prin care și-a majorat pretențiile din cererea de chemare în judecată depusă inițial.

Ulterior, reclamantul Iurie Orbu a menționat că, prin încheierea din 11 decembrie 2012 a Judecătoriei Soroca, cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Bondarenco împotriva Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, în temeiul art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă, a fost scoasă de pe rol. Prin încheierea din 09 iunie 2015 a Judecătoriei Soroca, a fost anulată încheierea din 11 decembrie 2012 a Judecătoriei Soroca, cu privire la scoaterea cererii de pe rol și s-a recunoscut Iurie Orbu, în calitate de succesori în drepturi procedurale a Larisei Bondarenco.

Reclamantul Iurie Orbu a mai indicat că, la 02 iulie 2015, în calitate de succesori în drepturi a Larisei Bondarenco, a înaintat cerere de concretizare și majorare a pretențiilor împotriva Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca și Consiliul comunal Căinari Vechi, cu privire la încasarea prejudiciului material și moral. În motivarea cererii, reclamantul Iurie Orbu, în calitate de succesori în drepturi procedurale a Larisei Bondarenco, a indicat, că prin dispoziția Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, nr. 39 din 07 mai 2003, s-au pus, în executare hotărârea din 17 octombrie 2002 a Judecătoriei Soroca și hotărârea din 15 noiembrie 2002 a Judecătoriei Soroca, prin care a fost obligată Primăria comunei Căinari Vechi raionul Soroca să-i atribuie Larisei Bondarenco, cota de teren echivalentă. Terenul în natură nu i s-a atribuit și prin hotărârea din 09 martie 2004 a Judecătoriei Soroca, Primăria comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, a fost obligată de a-i elibera Larisei Bondarenco titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, pentru doua cote de teren, cu suprafața de 3 ha, în conturul 1200 și de a nu-i crea obstacole în folosirea terenului.

Astfel, reclamantul Iurie Orbu a menționat că, contrar hotărârilor menționate, Primăria comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, la 23 decembrie 2005 a înstrăinat la licitație terenul cu suprafața de 3 ha, din conturul 1200, lui Grigore Șerepitca. Prin acțiunile ilegale ale Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca și Consiliului comunal Căinari Vechi, Larisa Bondarenco a fost lipsită de dreptul de proprietate, fiind în imposibilitate de a prelucra terenul agricol. Pe parcursul anilor 2004-2014, atât Larisa Bondarenco, cât și Iurie Orbu, în calitate de succesori în drepturi procedurale, a fost antrenati, în numeroase procese judiciare ca, în final să aibă câștig de cauză, fiindu-i restituit terenul agricol, abia la data de 11 aprilie 2014 și eliberat titlul de proprietate.

Prin urmare, reclamantul Iurie Orbu a indicat că, prin îngrădirea dreptului de a prelucra terenul său și al Larisei Bondarenco, au suportat prejudiciu material, sub formă de venit ratat, în sumă de 37261,50 lei și prejudiciu moral, în cuantum de 40000,00 lei, pe care a solicitat să fie încasat de la Primăria comunei Căinari Vechi, raionul Soroca și Consiliul comunal Căinari Vechi.

Reclamantul Iurie Orbu a mai indică că, prin hotărârea din 20 ianuarie 2016 a Judecătoriei Soroca, acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat în mod solidar din contul Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca și Consiliului comunal Căinari Vechi, în beneficiul lui Iurie Orbu, în calitate de succesori în drepturi al reclamantei Larisa Bondarenco, cu titlu de prejudiciu material, sub formă de venit

ratat, suma de 28721,90 lei, prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei și 3000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

A mai menționat că, la data de 03 februarie 2016, Veaceslav Terentii, Primarul comunei Căinari Vechi, raionul Soroca și Victor Mândrie, reprezentantul Consiliului local al comunei Căinari Vechi, au depus apel prealabil nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 05 aprilie 2016 au depus cerere de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, conform căreia acțiunea lui Iurie Orbu, să fie respinsă integral.

Prin decizia din 19 mai 2016 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de către Iurie Orbu, s-a admis apelul declarat de Veaceslav Terentii, Primar al comunei Căinari Vechi și Victor Mândrie, reprezentantul Consiliului local al comunei Căinari Vechi, s-a casat parțial hotărârea din 20 ianuarie 2016 a Judecătorei Soroca, în latura încasării prejudiciului moral, în beneficiul lui Iurie Orbu, cu emiterea în această latură a unei noi hotărâri, prin care a respinge pretențiile ca fiind nefondate, în rest hotărârea primei instanțe, în partea încasării prejudiciului material în sumă de 28 721,90 lei și a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în mărime de 3000 lei, s-a menținut.

Prin decizia din 07 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de către Iurie Orbu și s-a admis recursul declarat de către Primăria și Consiliul comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, fiind casată decizia din 19 mai 2016 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 20 ianuarie 2016 a Judecătorei Soroca, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Larisa Bondarenco, succedată în drepturi de Iurie Orbu, împotriva Primăriei și Consiliul comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, s-a emis o nouă hotărâre, sub formă de încheiere, prin care s-a încetat procesul, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Larisa Bondarenco, succedată în drepturi de Iurie Orbu, împotriva Primăriei și Consiliul comunei Căinari Vechi, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, decizia fiind irevocabilă.

În aceeași consecutivitate, reclamantul Iurie Orbu a menționat că, litigiul dedus judecății, este asemănător cu cauza Rusu contra Republicii Moldova, care a fost obiect de examinare la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, fiind recunoscut încălcarea art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Mai indică, reclamantul Iurie Orbu că, Curtea Supremă de Justiție, prin emiterea încheierii din 07 decembrie 2016, i-a încălcat dreptul la un proces echitabil, stipulat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, totodată i-a încălcat și dreptul la un recurs efectiv.

Reclamantul Iurie Orbu a solicitat admiterea integrală a acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în cauza civilă, la cererea depusă de Larisa Bondarenco, succedată în drepturi de Iurie Orbu, împotriva Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului echivalent, încasarea prejudiciului material și moral, încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului cauzat, prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cât și prejudiciul cauzat, prin acțiunile ilicite ale instanțelor judecătorești din Republica Moldova.

Suma prejudiciului să fie stabilită de instanța de judecată, în fiecare caz în parte, în conformitate cu art. 2 alin.(6) ale Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea, în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și art. 11 alin. (1) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

La data de 26 septembrie 2017, Iurie Orbu, reprezentat de avocatul Valentin Cecrii, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, în care suplimentar a indicat că, prin hotărârea din 07 mai 2002 a Judecătoriei Soroca și hotărârea din 15 noiembrie 2002 a judecătoriei Soroca, Larisei Bondarencu, i s-a atribuit cote de teren echivalent, în mărime de 3 ha, în extravilanul comunei Căinari Vechi, raionul Soroca. La data de 07 mai 2003, hotărârile judecătorești menționate, au fost executate de către Primăria comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, prin dispoziția nr. 39 din 07 mai 2003, repartizându-se teren echivalent 3 ha, în conturul 1200, însă la data de 08 decembrie 2003, primarul a transmis cotele de teren menționate, în arendă.

Prin hotărârea din 09 martie 2004 a judecătoriei Soroca, nr. 2-477/04, s-a obligat Primăria comunei Căinari Vechi, raionul Soroca să elibereze titlul de proprietate asupra cotelor de teren și să nu creeze obstacole la folosirea pământului Larisei Bondarencu, hotărârea fiind pusă spre executare silită la 13 aprilie 2004, la executorul judecătoresc Vasile Iațco a Oficiului de executare Soroca, executorii judecătorești fiind în subordinea Departamentului de Executare. Executorul judecătoresc Vasile Iațco a întreprins măsuri de executare, iar de comun acord cu inginerul cadastral al primăriei Căinari Vechi, raionul Soroca, și inginerul Oficiul Cadastral Teritorial Soroca, au efectuat măsurările terenului echivalent, fără acordarea titlului de proprietate asupra terenului sau act de transmitere a terenului în natură Larisei Bondarencu. A mai menționat că, la data de 23 decembrie 2005, a fost vândut la licitație terenul alocat în mărime de 3 ha, din conturul 1200, iar la 21 aprilie 2008, instanța de contencios administrativ a anulat actele administrative și contractul de vânzare-cumpărare a terenului în mărime de 3 ha, din conturul 1200.

De asemenea, reclamantul Iurie Orbu, a menționat că, Oficiul de Executare Soroca a pierdut procedura de executare a titlului executoriu nr. 2-477/04 din 09 martie 2004, deoarece la executorii în funcție nu s-a regăsit, iar creditorul nu poartă vina, despre ținerea neglijentă a procedurii de executare, în consecință, titlul executoriu nu s-a executat un termen de 10 ani.

La fel, a indicat că, hotărârea din 09 martie 2004 a judecătoriei Soroca a fost executată parțial la data de 11 aprilie 2014, iar total la data de 14 martie 2017. Reclamantul Iurie Orbu a solicitat admiterea cererii, în sensul concretizat, încasarea de la bugetul de stat, în beneficiul său, a sumei de 20 000 euro, cu titlu de prejudiciu cauzat, prin încălcarea dreptului la executarea, în termen rezonabil a hotărârii din 09 martie 2004 a Judecătoriei Soroca nr. 2-477/04 și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Orbu împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu, cu privire la încasarea de la bugetul de stat a prejudiciului, în mărime de 20000 euro cauzat, prin încălcarea dreptului la executarea în termen

rezonabil a hotărârii Judecătorei Soroca nr. 2-477/04 din 09 martie 2004. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Iurie Orbu suma de 300 euro, convertiți în valută națională, conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Soroca nr. 2-477/04 din 09 martie 2004. S-a încasat de la bugetul de stat în beneficiul lui Iurie Orbu, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei. În rest acțiunea civilă s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției al RM și executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu, s-a admis apelul declarat de Iurie Orbu, s-a modificat hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, prin majorarea prejudiciului, încasat în beneficiul lui Iurie Orbu, de la suma de 300 euro, până la suma de 1000 euro, convertiți în valută națională, conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, în rest hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a menținut.

La 11 iunie 2018, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Orbu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu, cu privire la încasarea de la bugetul de stat a prejudiciului în mărime de 20000 euro, cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Ministerul Justiției al RM a indicat că, instanța de apel a interpretat, în mod eronat, legea și în acest sens a aplicat eronat normele de drept material, iar aprecierea probelor de către instanța de apel, a fost arbitrară.

Recurentul Ministerul Justiției al RM a considerat că instanța de fond nu și-a motivat soluția, pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Astfel, cu referire la fondul cauzei, recurentul Ministerul Justiției al RM a menționat că, conform practicii juridice naționale, statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei, prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, iar elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În acest context, recurentul Ministerul Justiției al RM a menționat că, toate cauzele intentate în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat, prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil, a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, urmează să parcurgă trei etape de apreciere, și anume, identificarea în substanță a obiectului pretențiilor, identificarea perioadei de referință, aprecierea necesității și, dacă e cazul, a cuantumului satisfacțiilor echitabile.

Astfel, recurentul Misterul Justiției al RM a indicat că, obiectul pretenției, în prezenta cauză civilă, este încasarea din contul Ministerului Finanțelor a sumei indicate ca compensație, pentru prejudiciul moral și material, suportat de către Iurie Orbu. Ce ține de perioada de referință, recurentul Misterul Justiției al RM a menționat că, din raportul prezentat, de către executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu, reiese că procedura de executare a fost intentată la 08 iulie 2013, adică peste un termen de 10 ani, din data emiterii documentului executoriu nr. 2-477/04 din 09 martie 2004.

De asemenea, a indicat că, satisfacția echitabilă, poate să aibă loc ,numai când a avut loc constatarea încălcării dreptului în materia neexecutării și/sau duratei nerezonabile a procedurilor. În acest sens, a invocat că, la stabilirea satisfacției echitabile, se ține cont de caracterul individual al fiecărei cauze și cu aproximație de cuantumul satisfacțiilor acordate de Curtea Europeană și că în anumite situații acordarea de satisfacții materiale, nu constituie o regulă.

Referitor la comportamentul autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești, recurentul Misterul Justiției al RM a menționat că, conduita autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești, și anume, a executorului judecătoresc Anastasie Repeșcu, este una conformă cu legislația în vigoare și nu relevă indicii privind lipsa de diligență, fapt confirmat, prin acțiunile efectuate de către executorul judecătoresc, întru executarea hotărârii judecătorești, indicate în raportului motivat prezentat în cadrul examinării cauzei.

De asemenea, a indicat că, reclamantul Iurie Orbu a depus documentul executoriu din 09 martie 2004, spre executare silită, peste un termen de 10 ani, de la data emiterii acestuia.

Suplimentar, recurentul Misterul Justiției al RM a menționat că, în ce privește comportamentul executorului judecătoresc Anastasie Repeșcu, nu se poate constata faptul că, nu a întreprins toate măsurile necesare, în vederea executării documentului executoriu nominalizat, în condițiile, în care executorul judecătoresc a reacționat imediat și în strictă conformitate, cu exigențele legale, pentru a asigura executarea efectivă a documentului executoriu depus, spre executare și a întreprins toate măsurile necesare prevăzute de Codul de executare.

Totodată, recurentul Misterul Justiției al RM a indicat că, la data de 14 martie 2017, la biroul executorului judecătoresc Anastasie Repeșcu a fost depusă cererea creditorului Iurie Orbu, prin care acesta a solicitat încetarea procedurii de executare a documentului executoriu nr. 2-477/04 din 09 martie 2004, din motiv că titlul executoriu a fost executat. De asemenea, Iurie Orbu a comunicat că nu are careva pretenții față de executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu.

La fel, recurentul Misterul Justiției al RM a menționat că, prin încheierea din 21 martie 2013 a executorului judecătoresc Anastasie Repeșcu, s-a refuzat, în primirea spre executare a documentelor expediate de Iurie Orbu, inclusiv și xerocopia duplicatului titlului executoriu nr. 2-477/04 din 09 martie 2004, eliberat de Judecătoria or. Soroca, din motiv că a expirat termenul de adresare cu titlul executoriu, la organele de executare. Mai mult, a specificat că încheierea din 21 martie 2013 a executorului judecătoresc Anastasie Repeșcu, a fost contestată de către Iurie Orbu, însă cererea a fost respinsă prin hotărârea din 29 aprilie 2013 a Judecătoriei Soroca.

La data de 09 iulie 2013, Iurie Orbu a depus repetat, cerere de înaintare a documentului executoriu spre executare, prin care a solicitat primirea spre executare silită a documentului executoriu nr. 2-477/04, emis de Judecătoria Soroca la data de 09 martie 2004. Iar, la data de 08 iulie 2013, executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu a emis încheierea nr. 049-966/2013, privind primirea spre executare a documentului executoriu, titlul executoriu nr. 2-477/04 din 09 martie 2004, eliberat de Judecătoria Soroca, cu privire la obligarea Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca de a-i elibera Larisei Bondarenco, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, pentru 2 cote de teren, cu suprafața de 3 hectare, în conturul nr. 1200 și a nu-i crea obstacole în folosința terenurilor, fiind intentată procedura de executare. A fost propus debitorului Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, de a executa benevol documentul executoriu, în termen de 15 zile din data primirii cererii.

La data de 11 aprilie 2014, a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, pentru 2 cote de teren, cu suprafața de 2,88 ha, pe numele Larisei Bondarenco, ulterior la data de 14 martie 2017, a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren și pe 0,12 ha.

De asemenea, recurentul Misterul Justiției al RM a indicat că, la data de 14 martie 2017, Iurie Orbu, succesor în drepturi al Larisei Bondarenco, a depus în adresa executorului judecătoresc Anastasie Repeșcu, o cerere, prin care a solicitat încetarea procedurii de executare, din motiv că titlul executoriu a fost executat.

Prin urmare, recurentul Misterul Justiției al RM a considerat că statul, nu poate răspunde, pentru careva inacțiuni pretinse de către Iurie Orbu, în condițiile în care, procedura de executare a fost intentată la 08 iulie 2013, adică la 10 ani de la emiterea documentului executoriu nr. 2-477/04 din 09 martie 2004.

Astfel, făcând o apreciere, prin cumul a criteriilor, în dependență de care se apreciază rezonabilitatea termenului de executare a hotărârii judecătorești, complexitatea cauzei, comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților, miza (interesul) pentru reclamant și a circumstanțelor cauzei, recurentul Misterul Justiției al RM a conchis că nu există o careva încălcare a termenului de executare a hotărârii judecătorești, din culpa executorului judecătoresc, care a deținut procedura de executare.

La 24 iulie 2018, Iurie Orbu a declarat recurs împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Orbu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu cu privire la încasarea de la bugetul de stat a prejudiciului în mărime de 20000 euro, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Iurie Orbu a indicat că, suma de 1000 euro, încasată în beneficiul acestuia, de către instanța de apel, este una neechitabilă. Astfel, a indicat că instanțele ierarhic inferioare, la judecarea cauzei, nu au luat în considerare drepturile fundamentale ale omului, care i-au fost încălcate.

La fel, a menționat că, instanțele ierarhic inferioare, la stabilirea cuantumului prejudiciului, nu au luat în considerare că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărârea din 15 ianuarie 2008, definitivă la 15 aprilie 2008, pe cauza Rusu c.

Moldovei, a admis cererea, a constatat violarea art. 6&1 al CEDO, art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, prin neexecutarea hotărârii judecătorești din 22 aprilie 2002, fiind încasat un prejudiciu moral de 1 800 euro, pentru 5 ani de neexecutare a hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din actele cauzei, copia deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată pentru cunoștință, în adresa părților, inclusiv și în adresa recurenților Ministerul Justiției al RM și Iurie Orbu, la 18 mai 2018, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 5640 (f.d. 110), însă probe, care ar confirma recepționarea acesteia, de către recurenți, la materialele dosarului, lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că, recurenții Ministerul Justiției al RM și Iurie Orbu, s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la data de 11 iunie 2018, respectiv la data de 24 iulie 2018, în termenul prevăzut la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Iurie Orbu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră drept inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Iurie Orbu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Iurie Orbu, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurcomunei

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Instanța de recurs reține că CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Iurie Orbu.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a) , 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Iurie Orbu, împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Iurie Orbu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Anastasie Repeșcu cu privire la încasarea din bugetul de stat, a prejudiciului în mărime de 20000 euro, cauzat, prin încălcarea dreptului la executarea, în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan